

Efterkrigstiden 1945 -1991

Kalla kriget*
Avkolonialisering

Begrepp myntat av B Barauch i april 1947.

Källby 1985

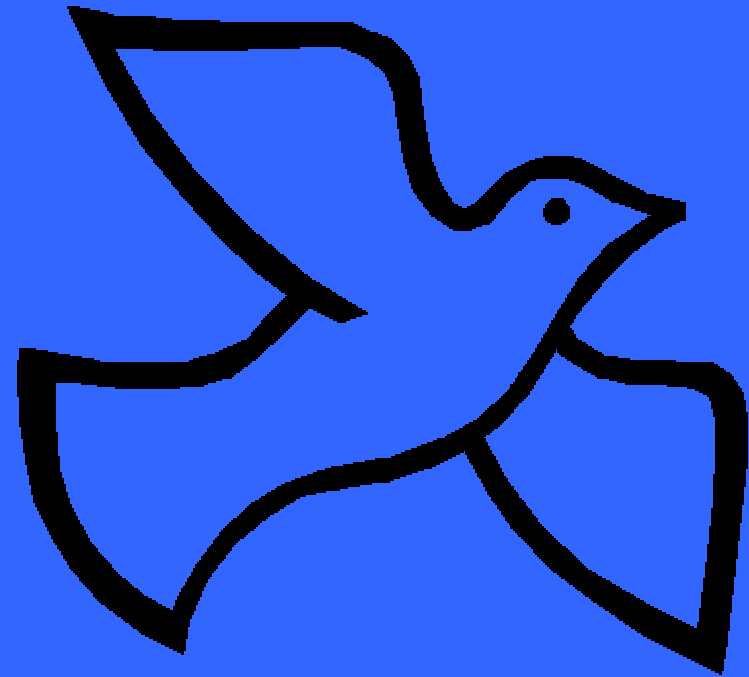
Fredsdikt

Jag vill inte att dom ska ha
några kärnvapen.

Om dom ska ha
kärnvapenkrig så
kanske vi börjar om till
en ny istid.

Vill du det?

Men det vill inte jag.

Mattias 3a

Kalla krigets utbrott

- Kriget grundades i misstänksamhet som går tillbaka på att västmakterna stödde de "vita" i det ryska inbördeskriget.
- Motsättningarna mellan de forna allierade startade i andra världskrigets slutskede.
- Kylan tilltog efter att Sovjet påtvingat på de Östeuropeiska staterna ett kommunistiskt styre (folkdemokrati) och det amerikanska svaret i form av Marshallhjälp och Trumandoktrin.

Varför bröt kalla kriget ut?

Orsaker:

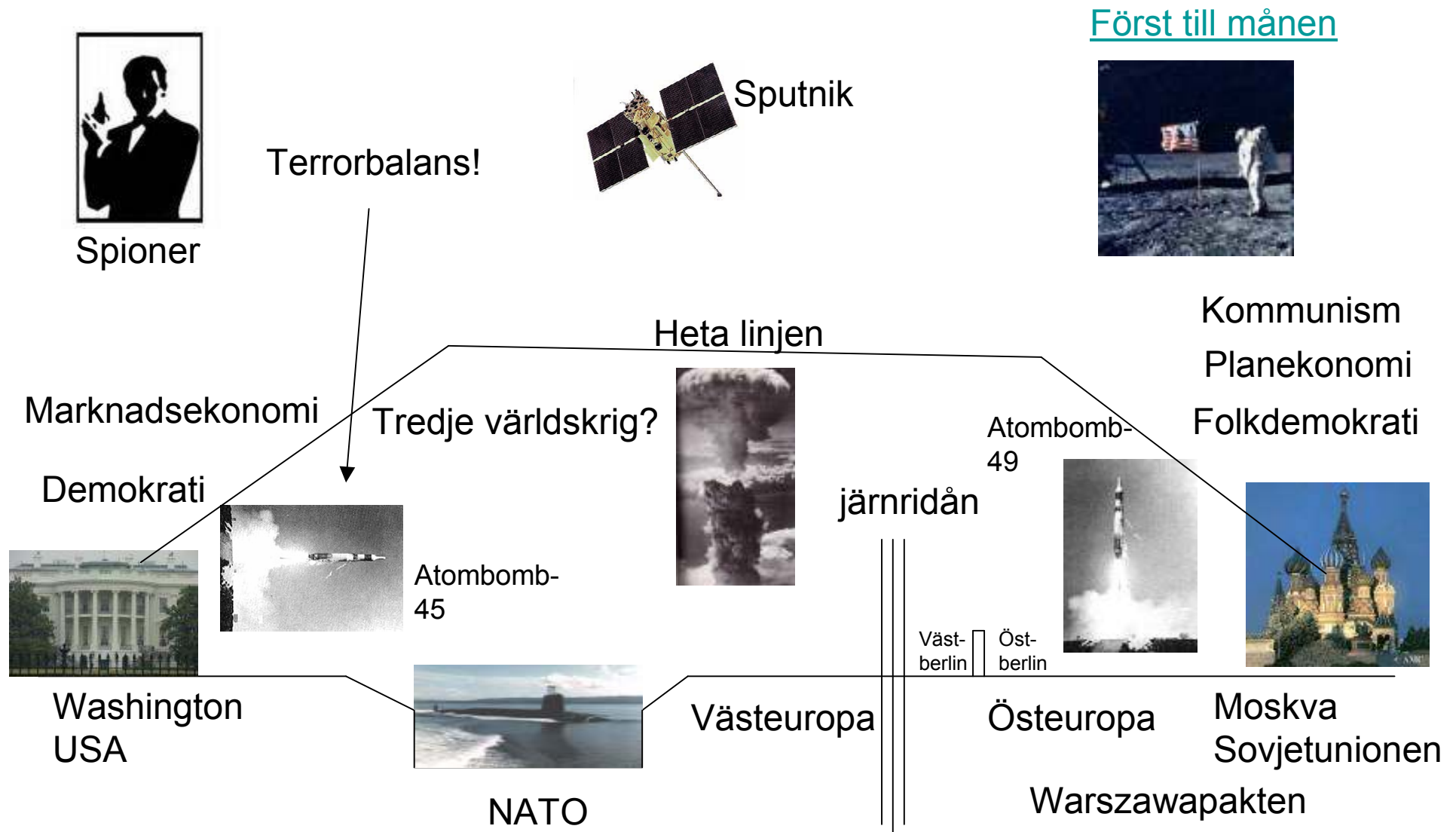
1. Det var Sovjets fel – De ville sprida kommunismen och USA tvingades att försvara väst med ekonomisk- och militärhjälp.
2. Det var USA:s fel – De accepterade inte att Sovjet behövde en försvarsvall av buffertstater. Sovjet svarade på atombombshotet från Väst
3. Det var både Sovjets och USA:s fel

Järnridån

1946 höll Winston Churchill ett tal i staden Fulton/USA .
Han menade att en järnridå nu gått ner i
Europa och bakom den fanns nu Central- och Östeuropa
i Sovjetunionens grepp.

Kalla krigets värld (Väst-Öst)

Terrorbalans

Kalla kriget
bestod i en ständig
kapprustning, vilket
ledde till att man
på 1970-talet kommit
så långt att båda parter
kunde totalförgöra
varandra.

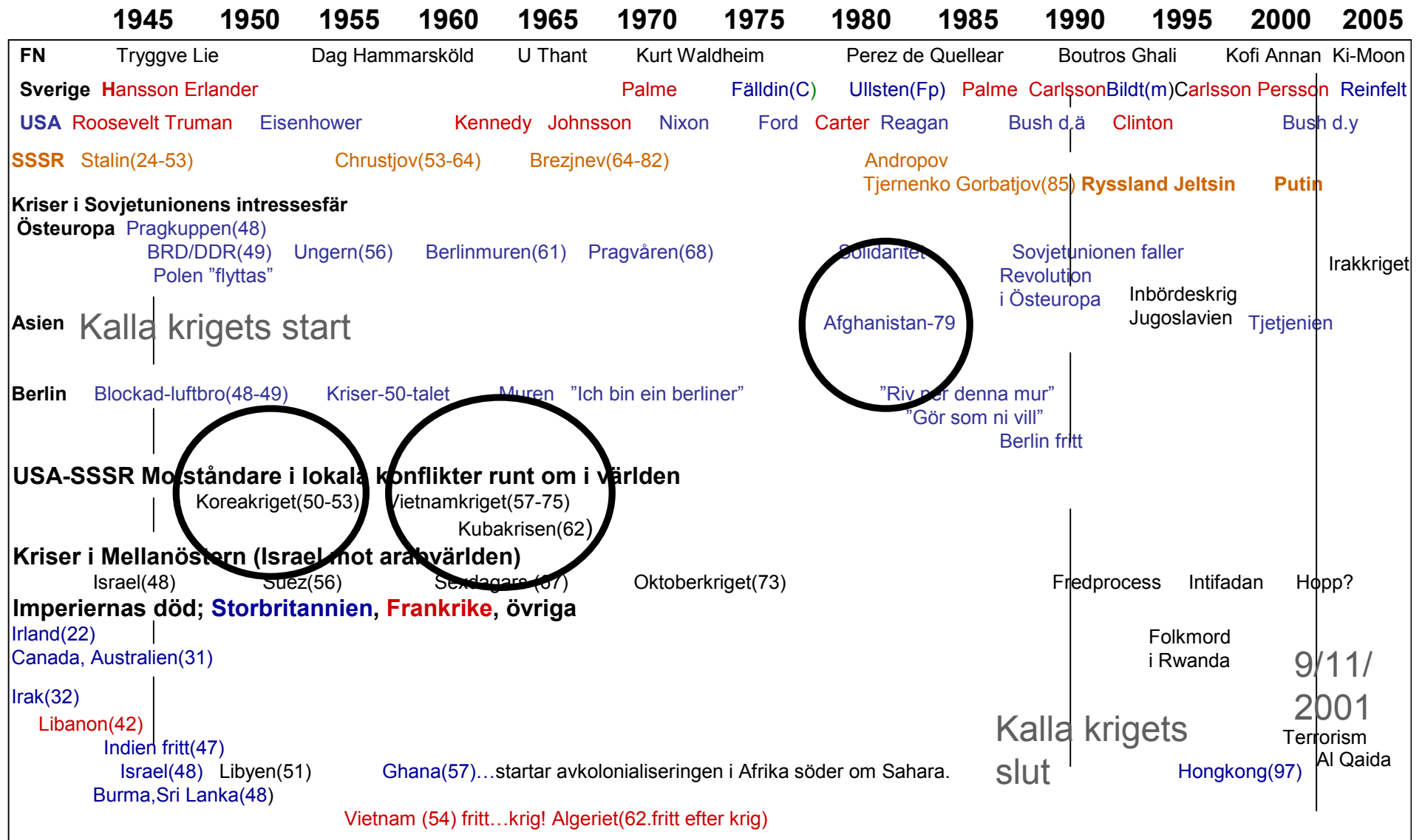

Misstänksamhet och maktpolitik

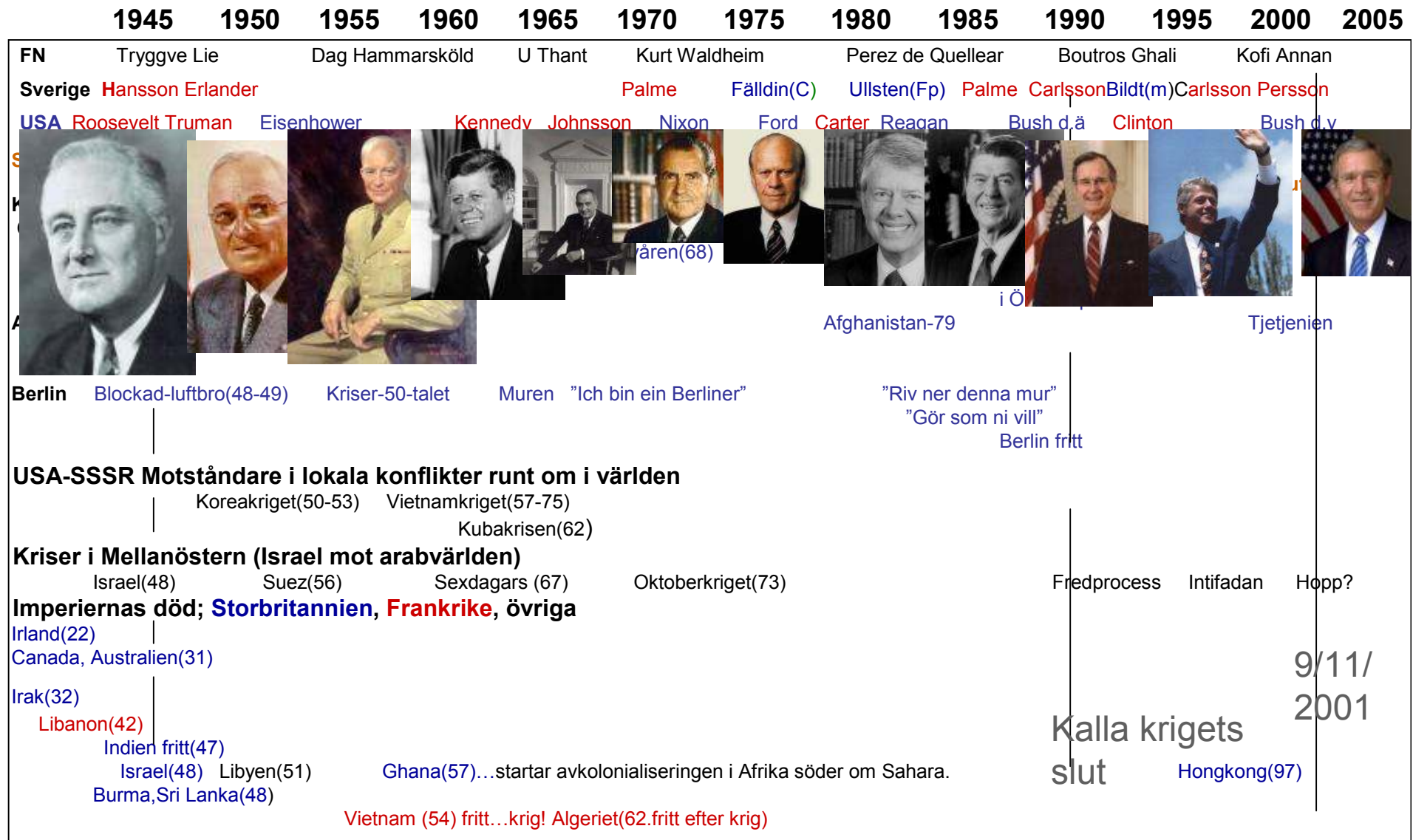
Kalla kriget ledde aldrig till någon väpnad konflikt mellan Sovjetunionen och USA.

Däremot stödde de båda parter, med vapen, pengar och militära rådgivare motsatta sidor i en rad lokala konflikter.

Tidslinje med statsledare, generalsekreterare, konfliktöversikt, avkolonisering

Tidslinje med statsledare, generalsekreterare, konfliktöversikt, avkolonisering

Statsledare, generaler, konflikter, konfliktöversikt, avkolonisering

1.

Tidslinje med stats

1945 1950 1955

FN Tryggve Lie Dag Ha

Sverige **Hansson** Erlander

USA Roosevelt Truman Eisenhower

SSSR Stalin(24-53) Chru

Kriser i Sovjetunionens intresser

Östeuropa Pragkuppen(48)

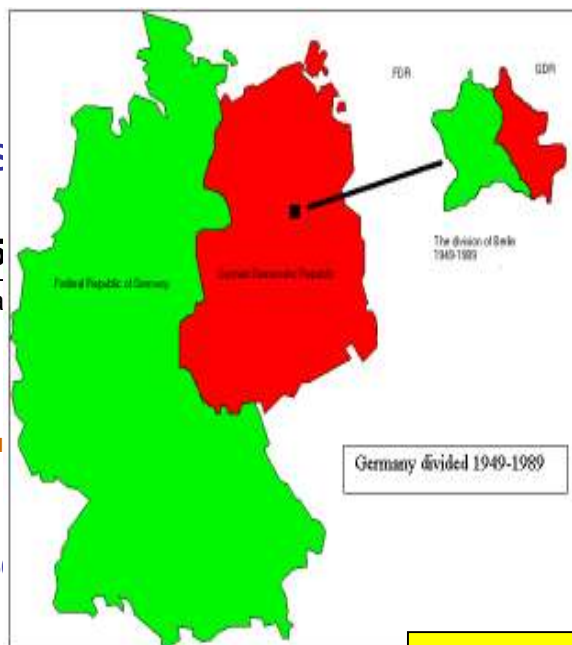
BRD/DDR(49) Ungern(5)

Polen "flyttas"

Asien Kalla krigets start

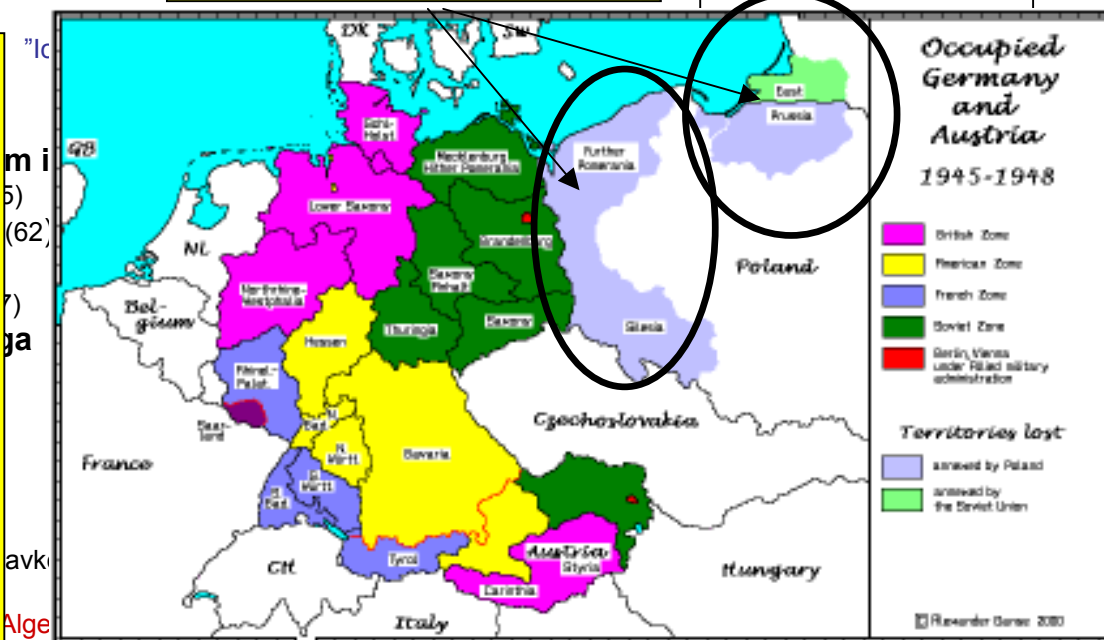
2.

Berlinblockaden 1948–49
och ledde till att
västmakterna 1949 lät sina
ockupationszoner
i Tyskland smälta samman till
Västtyskland.
Undertecknandet av
Atlantpakten samma år och
bildandet av NATO
besvarades av Sovjet med
utropandet av
DDR

Nya polska områden!

Tjetjenien

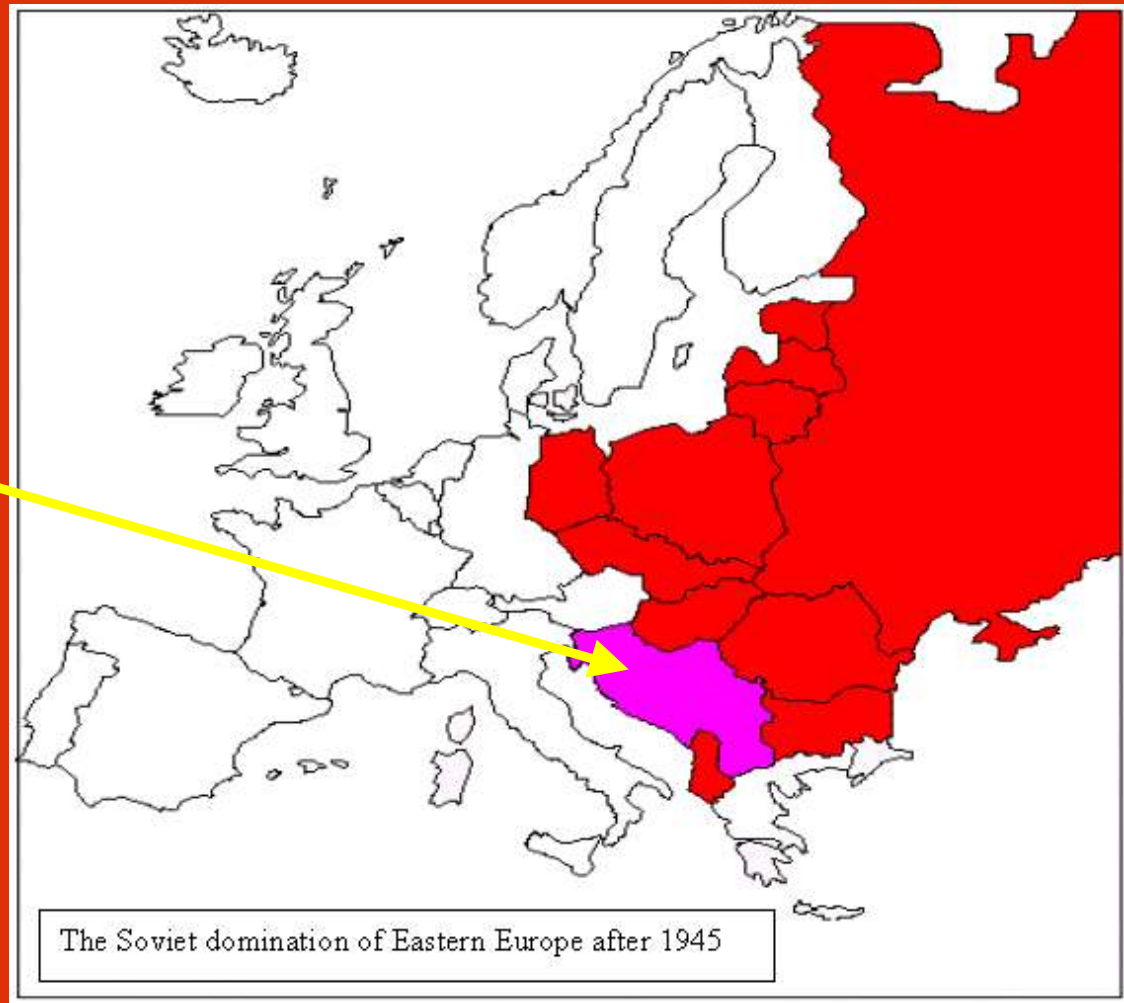

Sovjetiseringen av Östeuropa

1. Jugoslavien Sovjetiserat
1945.

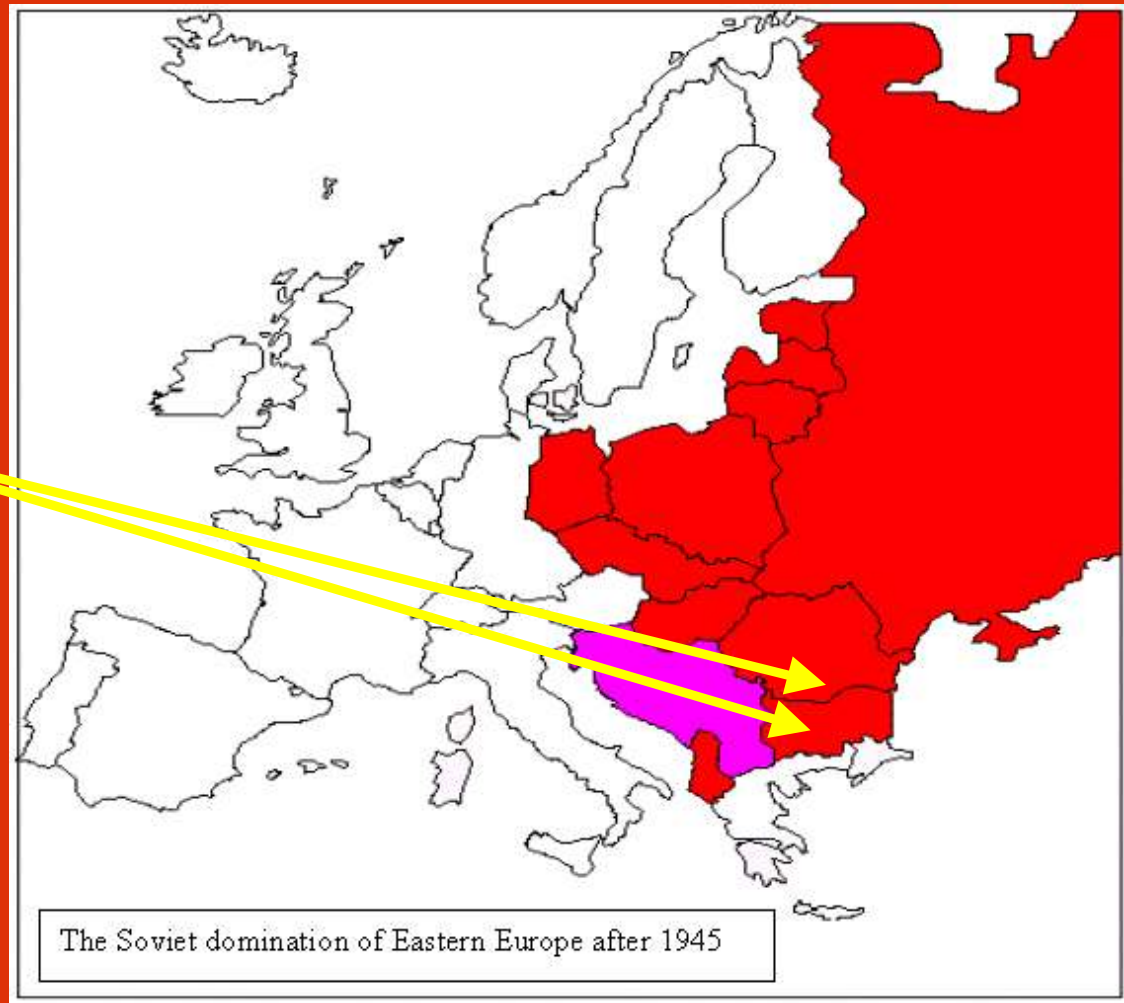
Gjordes sig efter tag mer
självständigt under
ledaren Tito.

Sovjetiseringen av Östeuropa

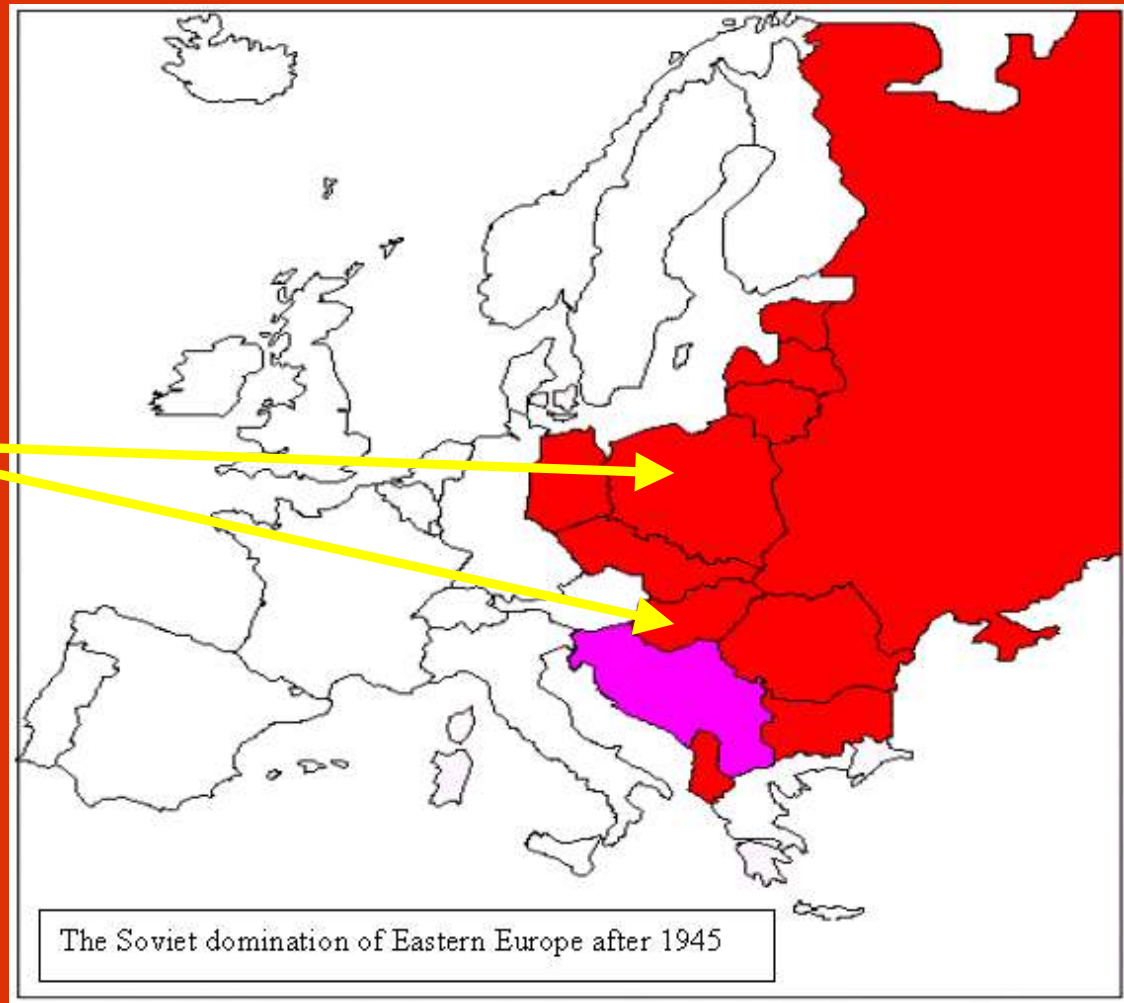
2. Bulgarien och Rumänien
Sovjetiserade 1946.

Sovjetiseringen av Östeuropa

3. Polen och Ungern 1947.
(Genom riggade val).

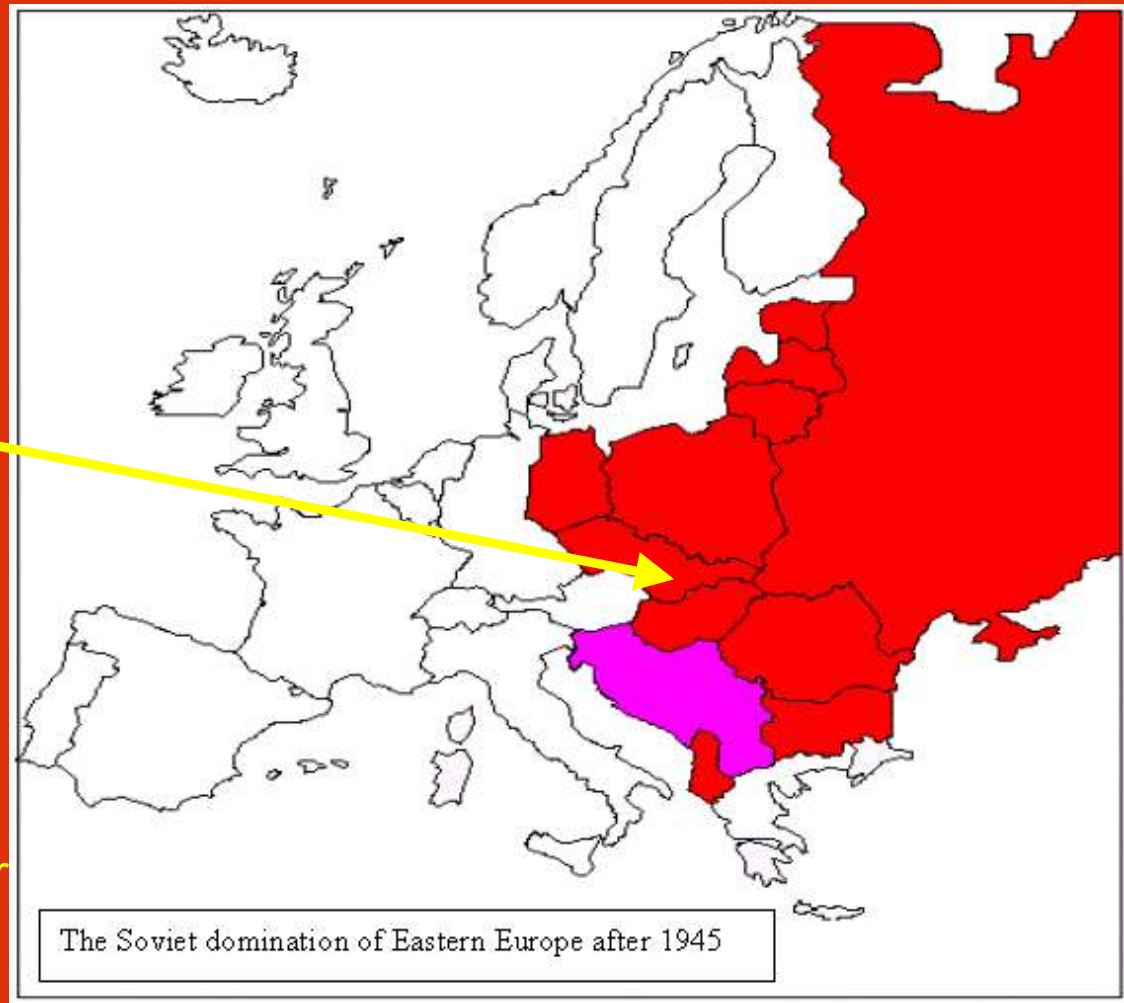

Sovjetiseringen av Östeuropa

4. Pragkuppen 1949
Gjorde Tjeckoslovakien
Till en s.k Folkdemokrati.

Kommunisterna var på väg
att förlora riksdagsvalet.
Då gjorde de en statskupp!

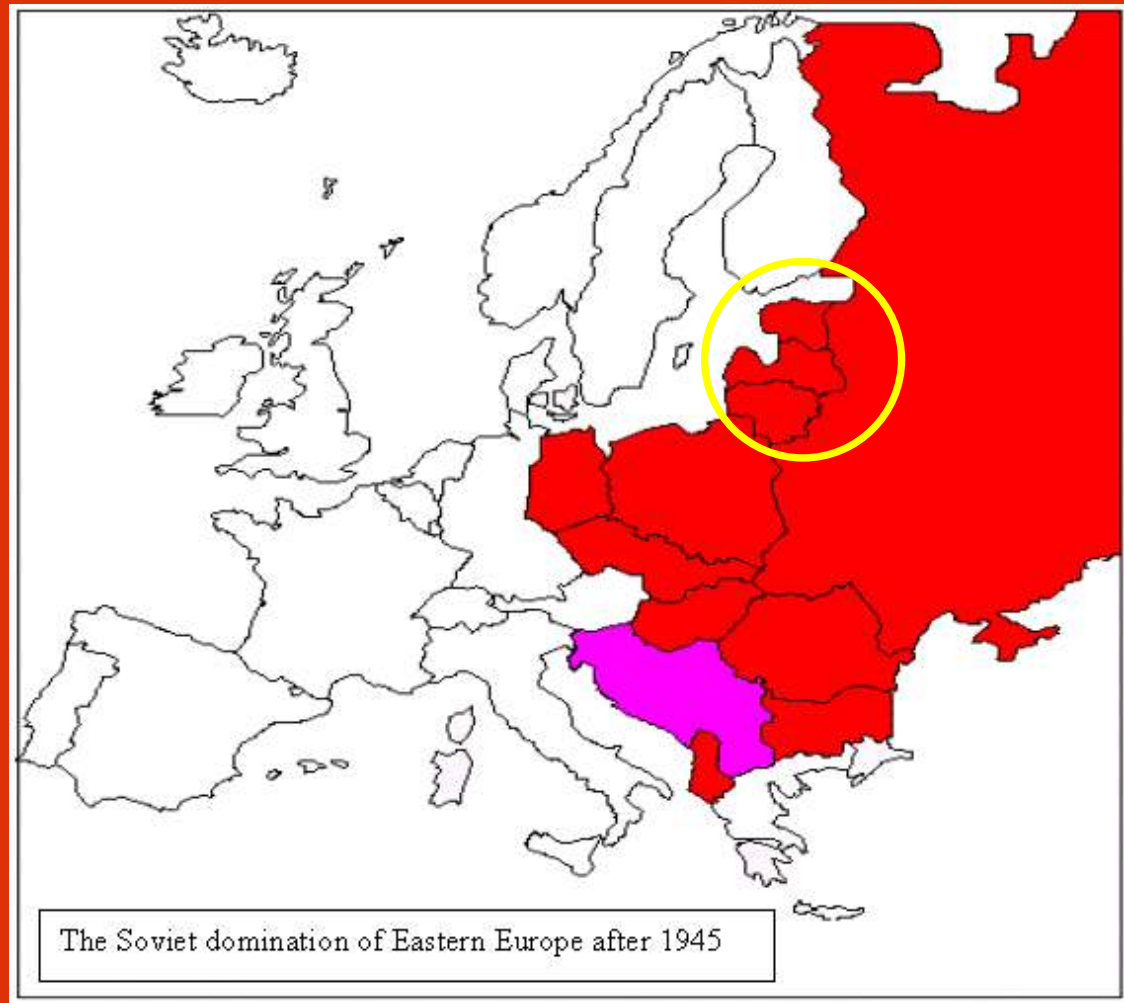
Kuppen följdes av utresningar
och med kuppen var
Östeuropas Sovjetisering
avslutad.

Sovjetiseringen av Östeuropa

Baltikum blev sovjetiskt
territorium!

PAUL NITZE

Some men are remembered for who they were; with others, it is what they did.

To the average American, the name of Gen. George Marshall is most often recalled in association with the European recovery plan he spearheaded shortly after the end of World War II.

As those now making the calls for a "Marshall Plan" for the former Soviet Union well know, this great statesman's strategy to rebuild war-torn Europe has come to stand for an achievement of extraordinary magnitude in pursuit of a seemingly impossible task.

As self-effacing a man as I have ever met, Gen. Marshall would no doubt have approved of a legacy that put his accomplishments before his personality. Few men at such high levels of power, after all, have resisted the temptations of the ego as vigorously as he did.

Called upon to lead, Marshall led. But he left the spotlight to others — MacArthur, Eisenhower, Roosevelt and Truman.

As a new documentary showing this week on PBS, "George Marshall and the American Century," amply demonstrates, Marshall is a giant of our time. The building of a capable American defense, the strategy for the successful Allied effort in World War II, and, especially, the Marshall Plan itself, would never have succeeded without the consummate skills of this man who preferred the shadows.

George Catlett Marshall was a bundle of contradictions. A soldier, he became the first and only military man to serve as secretary of defense, the traditional position of civilian leadership in the Pentagon.

The chief architect of the Allied

Paul Nitze, former U.S. arms control negotiator, is founder of the Paul Nitze School for Advanced International Studies at Johns Hopkins University in Washington.

The man behind the Marshall Plan

Gen. George Marshall

war plan, he afterward, as the American secretary of state, became the world's foremost peacemaker, winning the Nobel Peace Prize.

No politician, he nonetheless had an extraordinary gift for understanding Congress, playing it to his and the nation's advantage time and time again.

Marshall was the quintessential American; he understood more about what it meant to be an American than the rest of us who served in government at that time. He knew what principles defined us as a coun-

try and

condem

For

kind of

of the

to prepare

the U.S. military

for a conflict

overseas were

anything but

popular, Marshall

sensed that the

nation had a duty

to become involved,

but, even

was in

so.

The

time life

prepare

fective,

— were

The

and ca

brush

George Marshall
USA: utrikesminister

Ekonomisk hjälp till hela Europa för att bygga upp kontinenten efter andra världskriget och förhindra ytterligare kommunistisk expansion.

Man ansåg att kommunismen frodades i misär.

Västeuropa tog tacksamt emot hjälpen. Sovjetunionen vägrade! Sovjetunionen tillät inte öst att ta emot hjälp, även Finland avböjde!

ents respected him

knew that Marshall

st, that the frankness

de it that much more

at he would, in the

end, know that policy

even if he had

initially argued against it.

On June 5, 1947, Marshall re-

ceived an honorary degree at Har-

vard and asked to speak a few words.

ardice was an unspeakable dereliction of fairness, duty and character, prompting me to leave my earlier long affiliation with the Republican Party. In character, Marshall himself remained silent.

Since the collapse of communism in 1989, I've often wondered what response Marshall would have pro-

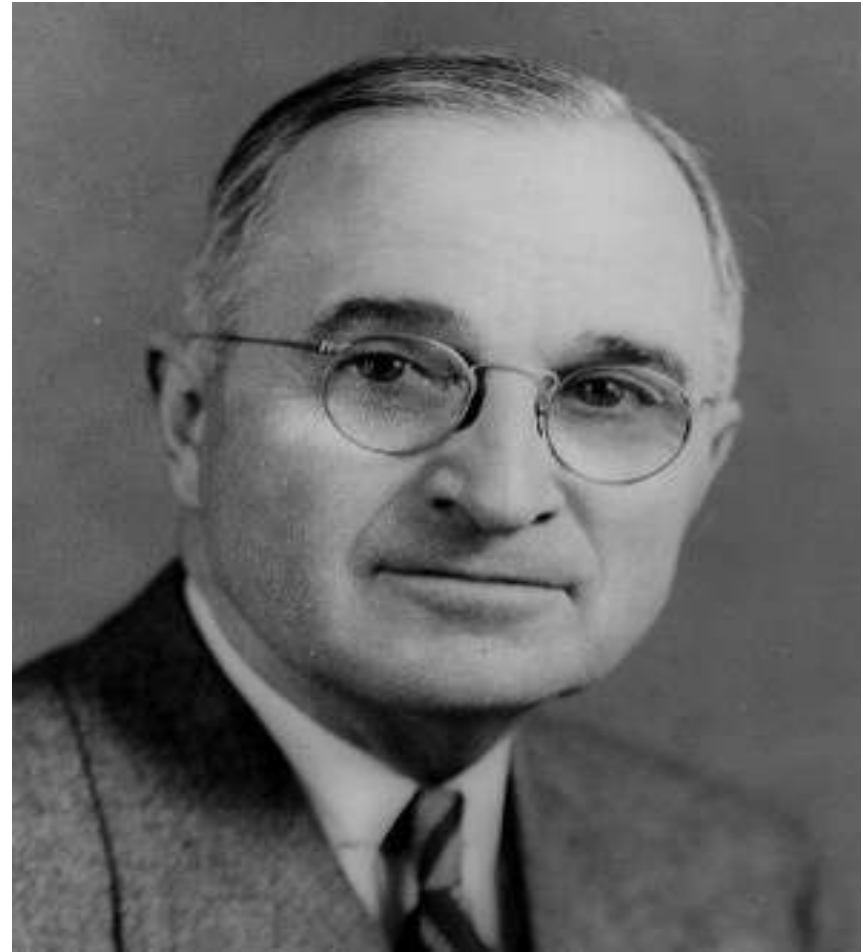
posed had he been asked to speak a few words.

Marshall, horrifying Truman and just about every other decent man in public service. Eisenhower's cow-

ard, constructive help that radiated from everything Gen. Marshall touched.

Marshallplanen/Trumandoktrinen

- Marshallplanen gick hand i hand med den s.k Trumandoktrinen
- Trumandoktrinen – politik för att hejda att fler länder blev kommunistiska.

Harry Truman

Trumandoktrinen

"Stödja alla fria folk som gör motstånd mot försök att underkuva dem genom väpnade minoriteter eller genom tryck utifrån".

Detta blev riktlinje för den amerikanska uppdämningspolitiken ("containment"), som gick ut på att motverka och hejda kommunistisk expansion.

Den sattes först på prov i Korea 1950.

Koreakriget

- Efter kriget var Korea delat! De blev sedan två länder efter den 38:e breddgraden.
- 1950 gick nordkoreanska trupper in i Sydkorea.
- Trumandoktrinen sattes på prov!
- FN beslöt att undsätta Korea efter att nästan hela Korea var i nords händer.
- Genom Mac Arthurs befäl vände FN på steken och hade snart hela Korea i sina händer.
- Detta kunde inte grannlandet Kina acceptera! Den kinesiska offensiven resulterade att gränsen mellan Nord och Syd åter låg runt den 38:e breddgraden.
- De allierade insåg att man fick nöja sig med status quo för att förhindra ett tredje världskrig.
- 1953 slöts ett vapenstillestånd.

Avstalinsering

Tidslinje med statschefer, generaler, veterane och

1945 1950 1955 1960 1965 1970 1975

USA Roosevelt Truman Eisenhower Kennedy Johnson Nixon Ford Carter
 SSSR Stalin(24-53) Chrustjov(53-64) Brezjnev(64-82)

Kriser i Sovjetunionens intressesfär

Östeuropa Pragkuppen(48)

Kalla kriget innehöll några s.k töväder.
 Det första inträffade efter Stalins död vilket ledde till att Österrike blev en självständig stat, och att de sovjetiska ledarna myntade begreppet "fredlig samexistens".

Asien

Berlin

USA

Krig

Irak

Irak

Car

Irak(32)

Libanon(42)

Indien fritt(47)

Israel(48) Libyen(51)

Burma, Sri Lanka(48)

Ghana(57)...startar avkolonialiseringen i Afrika sö

Vietnam (54) fritt...krig! Algeriet(62.fritt efter krig)

2005

nnan

sson

h d.y

utin

enien

Hopp?

9/11/

2001

g(97)

Tidslinje med statsledare,

olonisering

1945	1950	1955	1960
FN	Tryggve Lie	Dag Hammarsköld	
Sverige	Hansson	Erlander	
USA	Roosevelt	Truman	Eisenhower
SSSR	Stalin(24-53)	Chrustjov(53-64)	
Kriser i Sovjetunionens intress sfär			
Östeuropa			
	Pragkuppen(48)		
	BRD/DDR(49)	Ungern(56)	Berlinm
	Polen "flyttas"		
Asien			
Kalla krigets start			
Berlin	Blockad-luftbro(48-49)	Kriser-50-talet	Muren "Ich bin ein berliner"
USA-SSSR Motståndare i lokala kor			
	Koreakriget(50-53)	Vietnam	
Kriser i Mellanöstern (Israel mot arab)			
	Israel(48)	Suez(56)	
Imperiernas död; Storbritannien, Frankrike			
	Irland(22)		
	Canada, Australien(31)		
	Irak(32)		
	Libanon(42)		
	Indien fritt(47)		
	Israel(48)	Libyen(51)	Ghana
	Burma, Sri Lanka(48)		
			Vietnam

i Östeuropa

Ungernrevolten och Suezkrisen gjorde att motsättningarna ökade på nytt.

1995	2000	2005
Ghali	Kofi Annan	
Clinton	Carlsson	Persson
	Bush d.y	
Land Jeltsin	Putin	
n faller		
Kalla krigets slut		
Fredprocess	Intifadan	Hopp?
		9/11/2001
	Hongkong(97)	

Nagy

Ungern 1956

Ungern hade efter Stalins död efter hand allt gått mot demokrati, flerpartisystem och 1956 beslöt man att lämna Warszawapakten.

Det kunde inte Moskva acceptera och avrättade förgrundsgestalten **Imre Nagy** och istället sattes den Moskvatrogne **Janos Kadar** vid rodret i Ungern.

Kadar

Karta över Suezkrisen 1956

1. Nasser
nationalisera
Suezkanalen
som ägdes
av franska
och brittiska
intressen.

2. Israel vill
göra upp
med sin fiende
Egypten.

3.En plan gjorde upp att israeliska styrkor skulle invadera Egypten, samtidigt som fransk-brittiska fallskärmstrupper skulle "skydda" kanalen.

4. Sovjet och USA drev gemensamt igenom att en FN-styrka skulle ersätta den fransk-engelska trupperna. För Israel var det dock en militär framgång.

<http://svt.se/svt/play/video.jsp?a=355397>

Tidslinje med statsledare, general

	1945	1950	1955	1960	1965
FN	Tryggve Lie		Dag Hammarsköld		U Thant
Sverige	Hansson	Erlander			
USA	Roosevelt	Truman	Eisenhower	Kennedy	Johnss
SSSR	Stalin(24-53)		Chrustjov(53-64)	Brezjnev(	
Kriser i Sovjetunionens intressesfär					
Östeuropa	Pragkuppen(48)				
	BRD/DDR(49)	Ungern(56)	Berlinmuren(61)	Pr	
	Polen "flyttas"				
Asien	Kalla krigets start				
Berlin	Blockad-luftbro(48-49)	Kriser-50-talet		Muren "Ich	
USA-SSSR	Motståndare i lokala konflikter runt om i v				
	Koreakriget(50-53)	Vietnamkriget(57-75)	Kubakrisen(62)		
Kriser i Mellanöstern (Israel mot arabvärlden)					
Imperiernas	Irland(22)				
	Canada, Austr				
	Irak(32)				
	Libanon(42)				
	Indie				
	Isr				
	Burm				

(c) Sammlung Heiko Burkhardt, dailysoft.com

Gränsmuren byggdes för att effektivt kunna hindra flyktingar från öst att ta sig till väst. Den kompletterades med ytterligare en mur och med minfält, taggtråd och höga bevakningstorn mellan murarna. Den uppfördes sedan den ökande flyktingströmmen från öst till väst blivit ett stort bekymmer för Östtyskland.

Intifadan

Hopp?

9/11/
2001

gets

Hongkong(97)

Berlinmuren

1989 flydde hundratusentals östtyskar till väst via Ungern, Prag och Warszawa. Demonstrationer för demokrati utbröt i flera östtyska städer. Den 9 nov. beslöt den östtyska regeringen att öppna muren för fri passage.

Under karnevalsliknande former firade människomassor från stadens båda halvor den nyvunna friheten.

Både uppförandet och rivningen utlöstes av samma orsak; massflykt från öst till väst.

<http://svt.se/svt/play/video.jsp?a=354609>

<http://svt.se/svt/play/video.jsp?a=354635>

1 NOVEMBER 1962

MRBM LAUNCH SITE 2
SAN CRISTOBAL

MISSILE-READY TENT

FUEL TRAILERS

FORMER LAUNCH POSITIONS

FORMER LOCATION OF MISSILE-READY TENTS

Kubakrisen

Tidslinje med statsledare, gene

konfliktöversikt, avkolonisering

Kubakrisen

- Varför kris?
 - Sovjet hade hamnat på efterkälken i kapprustningen.
 - De många medeldistansrobotar och genom att placera dem på Kuba skulle maktbalansen utjämnas.
 - Fidel Castro såg robotbaserna som ett skydd mot nya amerikanska invasioner.
 - Ett år tidigare hade USA försökt att krossa Fidel i aktionen vid Grisbukten.

Kubakrisens utveckling

- Flygfoton avslöjar att avfyrningsramper för kärnvapenstridsspetsar
- Kennedys TV-tal om massiv vedergällning (flexible respons).
- USA väljer efter stor vanda att blockera Kuba med en sjöblockad.
- Sovjetiska fartyg var på väg med stridsspetsar till Kuba!
- Till slut får fartygen order om att vända hemåt! (Film 33m!)
- Krisen över när USA lovar att inte anfälla Kuba och Sovjet lovar att nedmontera ramperna.

Nytt blidväder efter Kubakrisen

Kubakrisen ledde till att:

- till att man inrättade den Heta linjen, dvs en telefonförbindelse mellan Moskva och Washington.
- ett nedrustningsavtal.
- Östtyskland erkändes av västländerna.

Motsättningarna tilltog på allvar med kriget i Afghanistan 1979.

Fotnot: Republikanska presidenter har blå färg och demokratiska röd färg.

Tidslinje med s

1945 1950

FN Trygve Lie
Sverige **Hansson** **Erlander**
USA **Roosevelt** **Truman** **Eisenh**
SSSR **Stalin**(24-53)

Ho Chi Min

1995 2000 2005

hali Kofi Annan
(m) **Carlsson** **Persson**
ton **Bush d.y**
nd Jeltsin **Putin**
aller
Tjetjenien

USA-SSSR Motståndare i lokala konflikter runt om i vä

Koreakriget(50-53) Vietnamkriget(57-75)
Kubakrisen(62)

Kriser i Mellanöstern (Israel mot arabvärlden)

Israel(48) Suez(56) Sexdagars (67)

Imperiernas död; **Storbritannien**, **Frankrike**, övriga

Irland(22)
Canada, Australien(31)

Irak(32)

Libanon(42)

Indien fritt(47)

Israel(48) Libyen(51)

Burma, Sri Lanka(48)

Ghana(57)...startar avkolonialiseringen i Afrika söder om Sahara.

Vietnam (54) fritt...krig **Algeriet**(62.fritt efter krig)

Kalla krigets
slut

Hongkong(97)

9/11/
2001

Vietnamkriget

Bakgrund

1946-54
Befrielse-
kamp
från
Frankrike.
Berömt slag:
Dien-Bien-
Phu

Vietnam delades efter befrielsekriget i en nordlig kommunistisk del och en sydlig USA-orienterad del.

Ett val skulle hållas och det pekade på att vietnameserna skulle besluta sig för att rösta för ett Vietnam med nordligt styre.

Därför inställde den sydvietnamesiske ledaren Diem in valet. Nu startade ett gerillakrig. Gerillan stöddes av Nordvietnam. Det eg. Vietnamkriget tog sin början.

Vietnamkriget

Bakgrund

Fas 1.

1946-54

Befrielse-
kamp
från
Frankrike.
Berömt slag:
Dien-Bien-
Phu

1960-65

Uppbyggnads-
skede
där en regional
konflikt
förvandlades till
en
internationell
konfliktarena

USA hade under Kennedys & L. B Johnsons tid
sänder materiel och rådgivare till Sydvietnam.
Efter en incident mellan en amerikansk jagare
och nordvietnamesiska patrullbåtar i Tonkinbukten.
Denna incident utnyttjar man för att skicka trupp och flyg
Till Vietnam.

Vietnamkriget

Bakgrund	Fas 1.	Fas 2.		
1946-54 Befrielse-kamp från Frankrike. Berömt slag: Dien-Bien-Phu	1960-65 Uppbyggnads-skede där en regional konflikt förvandlades till en internationell konfliktarena	1965-68 USA strider med flyg och trupper mot FNL. Höga Förlustsiffror driver Hemmaopinionen mot kriget. Tetoffensiven.		

Det sades att kriget var som att hamra på en flytande kork – slogs den ner flöt den genast upp på något annat ställe. Höjdpunkten kom med Têt-offensiven 1968, en massiv anfallsvåg mot amerikanerna och deras sydvietnamesiska allierade.

Vietnamkriget

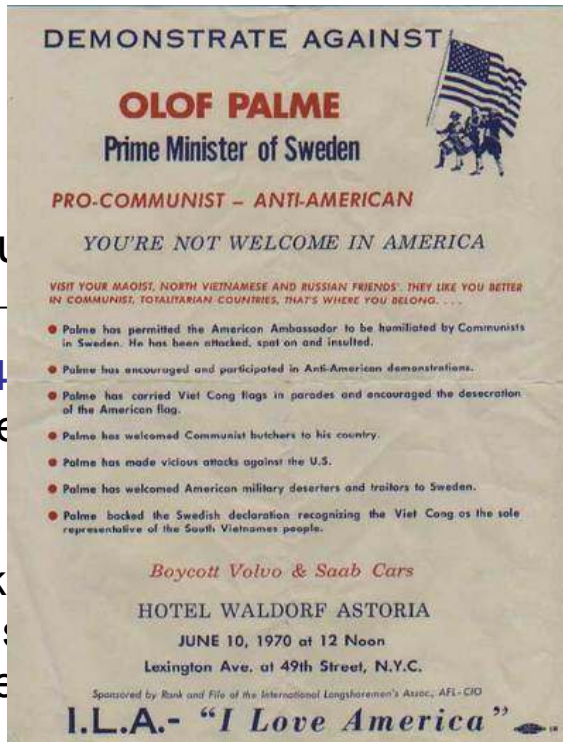
Bakgr

Fas 2.

Fas 3.

1946-54

Befrielse
kamp
från
Frankrik
Berömt
Dien-Bie
Phu

konfliktarena

1965-68

USA strider med
yg och trupper
mot FNL. Höga
förlustsiffror driver
hemmaopinionen
mot kriget.
Retoffensiven

1968-73

USA försöker
"vietnamisera"
kriget,
d.v.s lämna
krigföringen
åt sydviet-
namesiska
trupper.

Efter ett fredsavtal i Paris 1973 lämnar USA Vietnam utan att fått bort FNL eller nordvietnameserna från sydvietnamesisk mark. Det var ett lätt beslöjat amerikanskt nederlag, men president Richard Nixon lovade stöd åt den sydvietnamesiska regeringen om det skulle knipa

Vietnamkriget

Fas 3.

Fas 4.

1968–73

USA försöker
"vietnamisera"
kriget,
d.v.s lämna
krigföringen
åt sydviet-
namesiska
trupper.

1973–75

1975 invaderade
Nordvietnam
Sydvietnam.
Landet enades
och fick fred.

Parisfreden var överhuvudtaget ingen fred eftersom striderna fortsatte.

Då Nordvietnam till slut företog en fullskalig invasion våren 1975 tittade USA resignerat på.

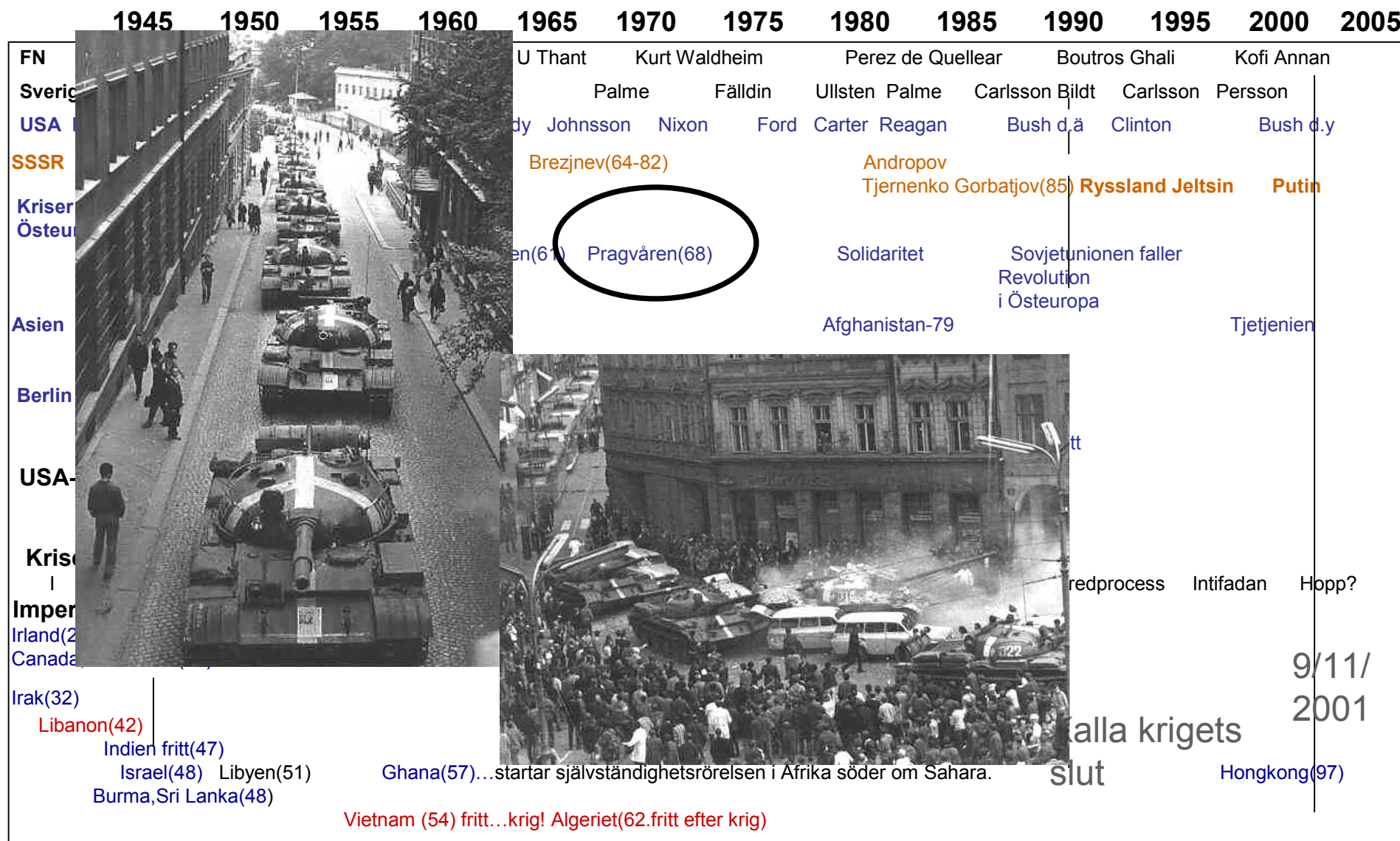
Slutpunkten för mer än tre decenniers konflikt kom den 30 april då nordvietnamesiska stridsvagnar körde igenom portarna till Saigons presidentpalats och i ett svep tillfångatog presidenten och hans regering.

Vietnamkriget

Bakgrund	Fas 1.	Fas 2.	Fas 3.	Fas 4.
1946-54 Befrielse- kamp från Frankrike. Berömt slag: Dien-Bien- Phu	1960-65 Uppbyggnads- skede där en regional konflikt förvandlades till en internationell konfliktarena	1965-68 USA strider med flyg och trupper mot FNL. Höga Förlustsiffror driver Hemmaopinionen mot kriget. Tetoffensiven	1968–73 USA försöker "vietnamisera" kriget, d.v.s lämna krigföringen åt sydviet- namesiska trupper.	1973–75 1975 invaderade Nordvietnam Sydvietnam. Landet enades och fick fred.

[Länk till bildspel från Youtube](#)

Tidslinje med statsledare, generalsekreterare och konfliktöversikt, avkolonisering

Pragvåren

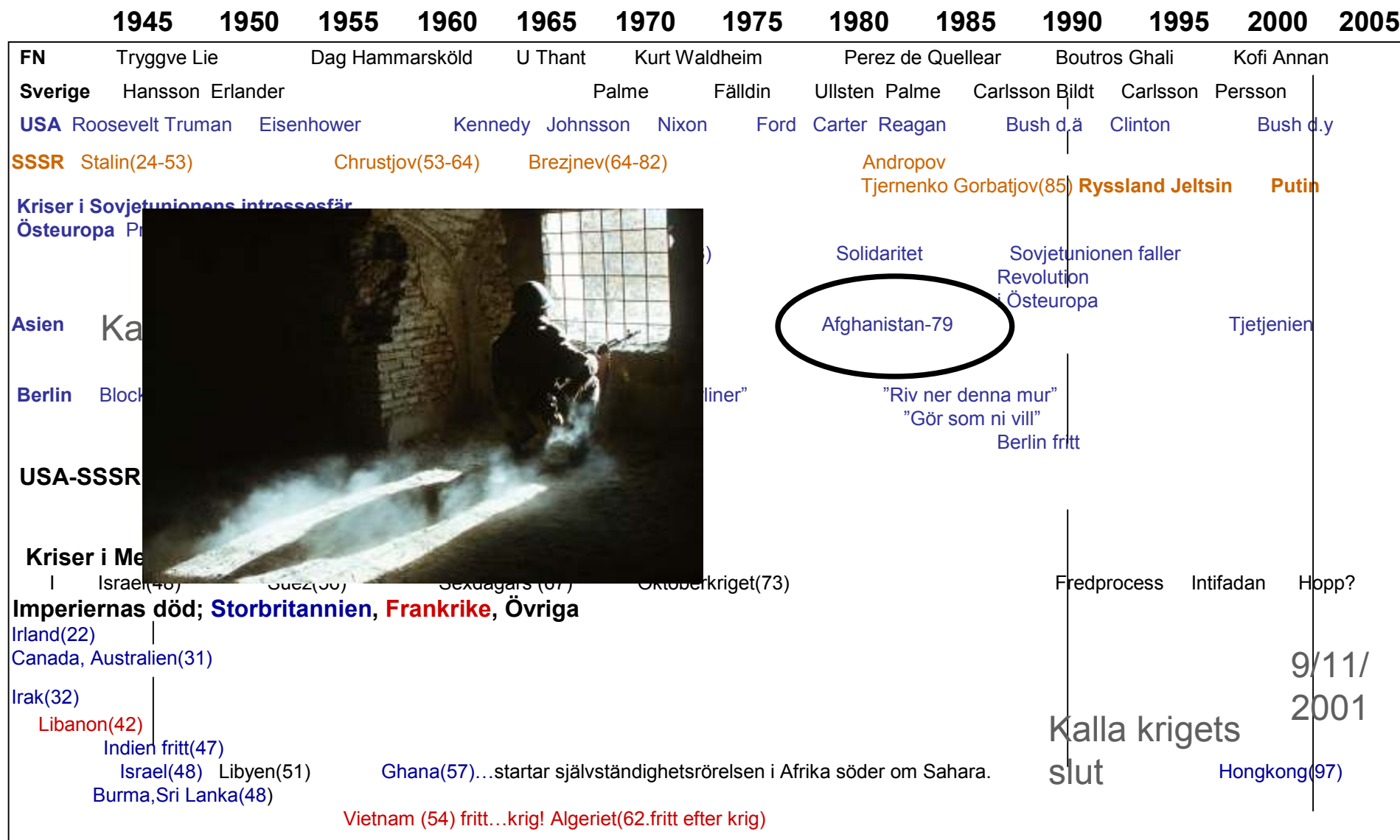
I januari valdes reformkommunisten Alexander Dubwec till partichef. Kommunistpartiet proklamerade en "socialism med mänskligt ansikte".

Kulturlivet blommade upp, och reformverket debatterades ivrigt i hela landet.

Samtidigt försäkrade Dubwec sovjetregeringen att oppositionspartier inte skulle tillåtas och att landet inte skulle lämna Warszawapakten.

Ändå ockuperades Tjeckoslovakien 20–21 augusti av trupper från flera Warszawapaktsländer. Tack vare befolkningens passiva motstånd mot ockupationen fick Dubwec och hans medarbetare behålla sina poster en tid, men avvecklingen av reformerna började strax.

Tidslinje med statsledare, generalsekreterare och konfliktöversikt, avkolonisering

Afghanistankriget 1979-88

- Sovjet invaderade A. 1979 för att slå ned en gerilla som stred mot den kommunistiska regimen i Afghanistan. Gerillan bekämpade med materiell och utbildning från USA. Sovjet tvingades till reträtt 1988. Kriget var impopulärt både i Sovjet och i övriga världen. Gorbatsjov genomdrev en reträtt från Afghanistan. Kriget övergick sedan i en intern konflikt.
- 1992 tog talibanerna makten i Afghanistan.

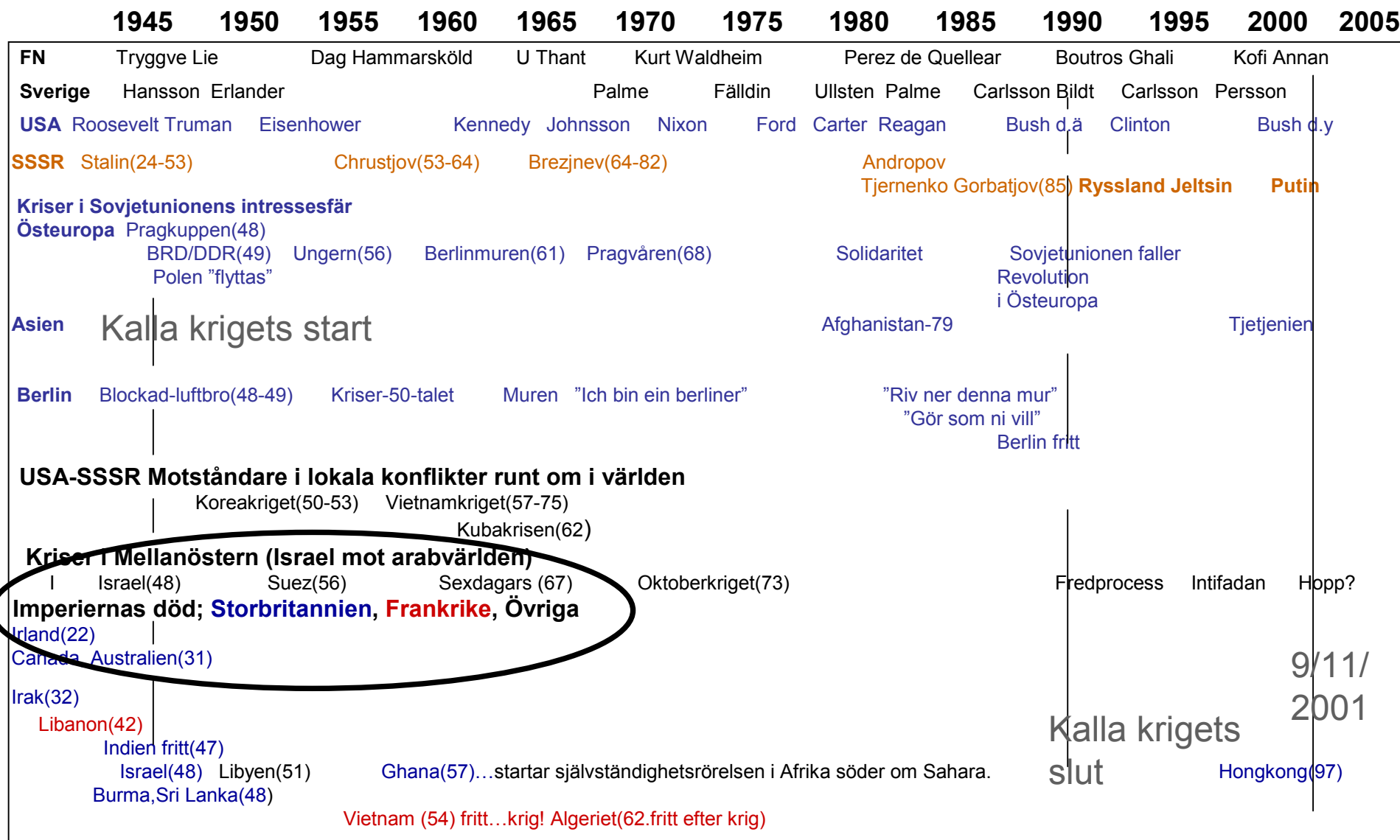
Tidslinje med statsledare, generalsekreterare och konfliktöversikt, avkolonisering

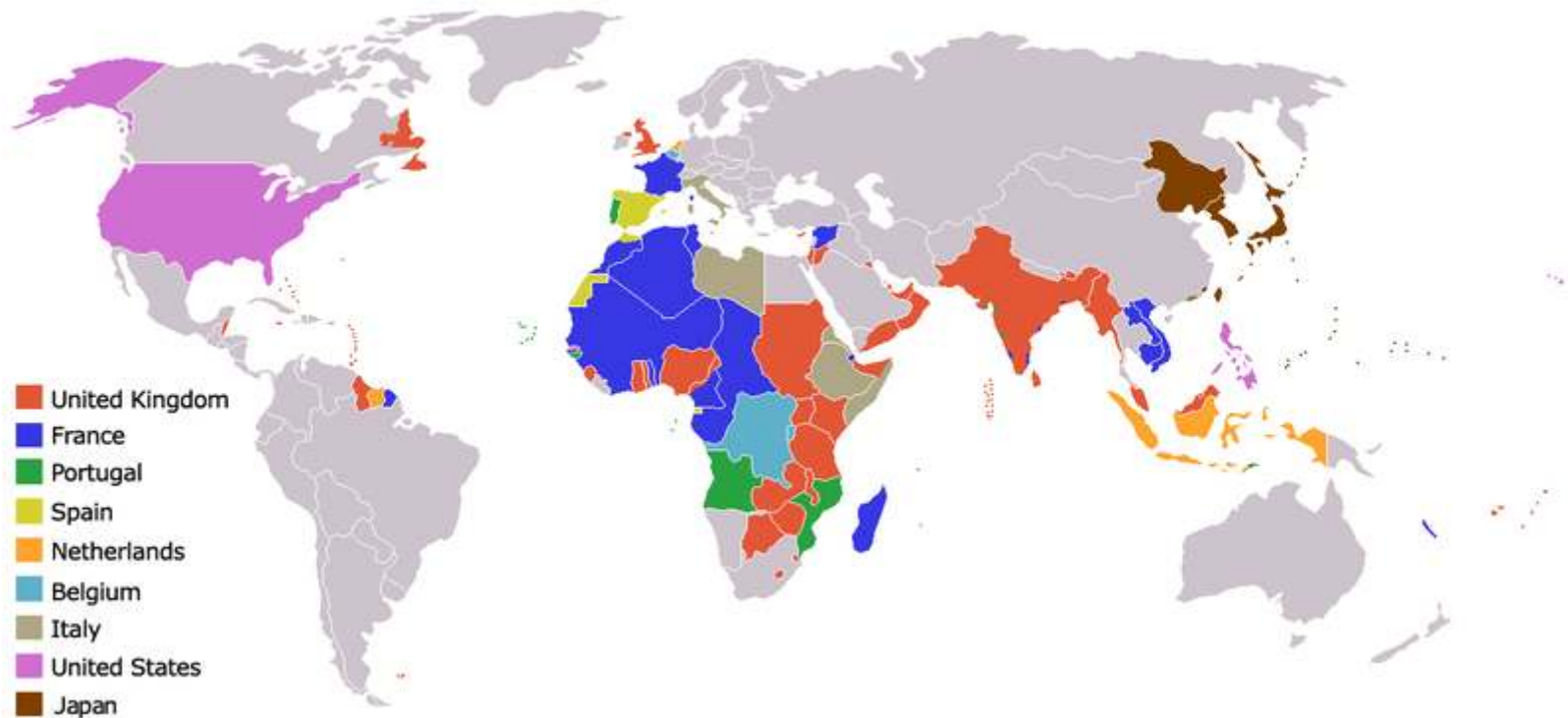
Solidaritet

- En organisation som arbetade för att reformera Polen. Ledaren hette Walesa och rörelsen arbetade tillsammans med den Påven Johannes Paulus II. Strejker och andra oroligheter bröt ut, generalen Jaruzelki utfärdade undantagstillstånd efter hot från Moskva.

Tidslinje med statsledare, generalsekreterare och konfliktöversikt, avkolonisering

Imperiernas död

Kolonier i världen 1945

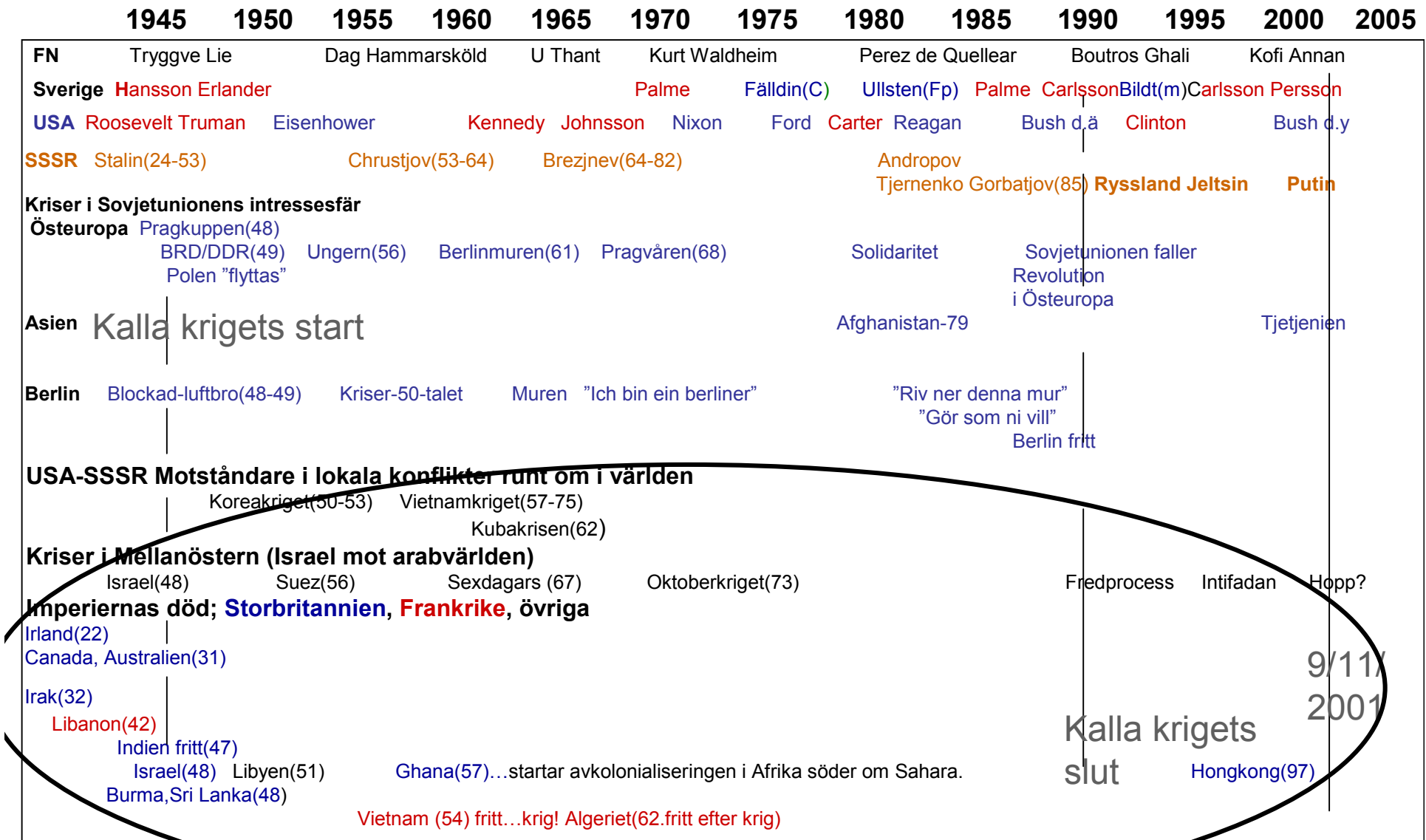
Imperiernas död - Orsaker

- A) Storbritannien och Frankrike försvagades p.g.a. det 2:a världskriget.
- B) Kolonierna hjälpte sina moderländer i kriget och visade genom det att de hade egen stor kraft.
- C) Nationalistisk väckelse i kolonierna
- D) Kommunismen som inspirationskälla till modernisering

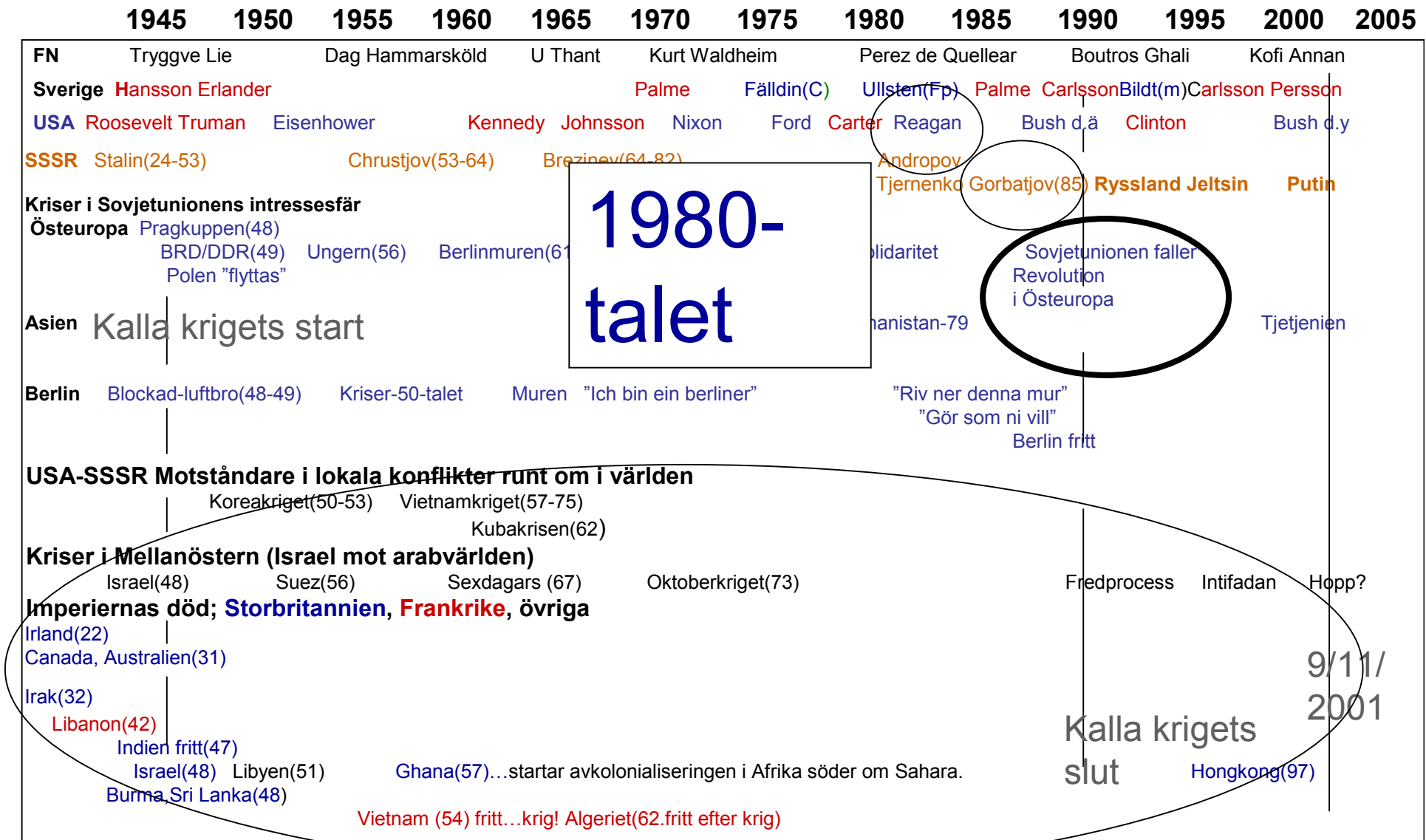
Imperiernas död – Följder

- A) Indien gör sig självständigt genom M. Gandhis icke-våldskamp mot Storbritannien.
- B) Indiens kamp inspirerar kolonierna till egen självständighets kamp.
- C) Kolonierna gör sig en efter en fria från sina moderländer.
- D) Linjalgränser ger upphov till inbördeskrig och kolonialstyret ersattes ofta med enpartistater
- E) Kolonier under fransk herravälde gick ofta en mer blodig kamp till mötes exempelvis i Algeriet och Vietnam.

Tidslinje med statsledare, generalsekreterare, konfliktöversikt, avkolonisering

Tidslinje med statsledare, generalsekreterare, konfliktöversikt, avkolonisering

1989 gjorde sig de östeuropeiska länderna fria från Sovjetunionens maktsfär. Efter Berlinmurens fall gjorde sig land efter land av sig med sina kommunistregimer.

Hur kunde det hända?

Varför föll Sovjetunionen och slutade det kalla kriget?

Perestrojka = ekonomisk omstrukturering
med ökat bruk av marknadsmekanismer

1. Gorbatjov strävade efter perestrojka, glasnost och demokrati i Sovjetunionen.
2. Samtidigt började USA att öka takten i kapprustningen och lanserade "Stjärnornas krig".
3. Gorbatjov menade att länderna i Östeuropa själva fick välja vilken sorts socialism de ville ha i sitt land.

Glasnost =
större öppenhet inom massmedia
och i kulturlivet

Varför föll Sovjetunionen och slutade det kalla kriget?

4. Sovjetunionen klarade inte av att möta USA:s militära upprustning rent ekonomiskt.
5. Gorbatjovs inrikes- och utrikespolitiska reformer startade en process som inte slutade förrän man gjort sig av med kommunismen i Östeuropa och i Sovjetunionen.

1989/Revolution i Östeuropa

1989/Revolution i Östeuropa

- Polen – 4 juni fria val
- Ungern – den 18 oktober utropades Ungern som en fri oberoende demokratisk stat.
- Östtyskland – Folk flydde till väst, demonstrerade...hackade sönder muren...den 11-12 november strömmade östtyskarna in i Västberlin.
- Tjeckoslovakien – Stillsam revolution
- Rumänien – Diktatorn Ceausescu avsattes och mördades på juldagen 1989.
- Bulgarien – Folkliga demonstrationer.
- Jugoslavien - Den gamla regimen försvann - Inbördeskrig
- Albanien var sist ut med fria val.

Sovjetunionens fall

1990 stod det klart att Gorbatjov höll på att tappa greppet. Under 1991 var han fullt sysselsatt med att skriva ett nytt unionsavtal som skulle göra Sovjetunionen till en federation med Gorbatjov som president, men efter ett kuppförsök i augusti 1991 försvann intresset.

När republik efter republik utropade autonomi eller självständighet, och när OSS bildades (och därmed upplöste Sovjetunionen) drog Gorbatjov. Den enda rimliga slutsatsen av det och avgick den 25 december 1991. Dagen därpå upplöstes Sovjetunionen officiellt.

1922 - 1991

USA vann
det kalla
kriget!

Världen gick
en ny era till
mötes...

Tidslinje med statsledare, generalsekreterare, konfliktöversikt, avkolonisering

1945 1950 1955 1960 1965 1970 1975 1980 1985 1990 1995 2000 2005

FN Tryggve Lie Dag Hammarsköld U Thant Kurt Waldheim Perez de Quellar Boutros Ghali Kofi Annan Ki-Moon

Sverige Hansson Erlander Palme Fälldin(C) Ullsten(Fp) Palme Carlsson Bildt(m) Carlsson Persson Reinfeldt

USA Roosevelt Truman Eisenhower Kennedy Johnson Nixon Ford Carter Reagan Bush d.ä Clinton Bush d.y

SSSR Stalin(24-53) Chrustjov(53-64) Brezjnev(64-82) Andropov Tjernenko Gorbatsjov(85) Ryssland Jeltsin Putin

Kriser i Sovjetunionens intressesfär

Östeuropa Pragkuppen(48) BRD/DDR(49) Ungern(56) Berlinmuren(61) Pragvåren(68) Solidaritet Sovjetunionen faller Revolution i Östeuropa Inbördeskrig Jugoslavien Tjetjenien

Asien Kalla krigets start Afghanistan-79

Berlin Blockad-luftbro(48-49) Kriser-50-talet Muren "Ich bin ein berliner" "Riv ner denna mur" "Gör som ni vill" Berlin fritt

USA-SSSR Motståndare i lokala konflikter runt om i världen Koreakriget(50-53) Vietnamkriget(57-75) Kubakrisen(62)

Kriser i Mellanöstern (Israel mot arabvärlden) Israel(48) Suez(56) Sexdagars (67) Oktoberkriget(73) Fredprocess Intifadan Horp?

Imperiernas död; Storbritannien, Frankrike, övriga

Irland(22) Canada, Australien(31) Irak(32) Libanon(42) Indien fritt(47) Israel(48) Libyen(51) Ghana(57)...startar avkolonialiseringen i Afrika söder om Sahara. Vietnam (54) fritt...krig! Algeriet(62.fritt efter krig)

Kalla krigets slut

9/11/2001 Terrorism Al Qaida

Tack för visat
intresse!

